

Polská „alternative zewlow“ skupina (10. – 21. 8. 2008)

... ve složení Radka Němečková a Tomáš Obruba

Polští Češi, respektive vedoucí evangelického sboru v Zelově manželé Jelínkovi, nás hned na začátek poněkud „vypekli“. Našemu příjezdu předcházela několika mailová virtuální konverzace s panem kazatelem Petrem Brodským z občanského sdružení Exulant. Kromě toho, že je to skutečně příjemný pán, nám také velmi pomohl v komunikaci s Polskem. S farářovými (Jelínkovými) hovořil a zasílal informace emailem, tudíž jsme s jistým krokem a jiskrou v oku vyrazili do Polska, kde nás naprosto všichni očekávají a jsou psychicky připraveni na náš příjezd.

Avšak stačil jeden telefonický rozhovor s paní Jelínkovou (nutno dokreslit situaci – vše probíhalo ve vagonu vlaku přeplněném polskými skauty, halekajícími a mluvícími několika jazyky včetně body language, ve snaze vyřešit svízelnou dopravní zácpu vzniklou na základě naší dezorientace v polském železničním systému), abychom zjistili skutečný stav v Zelově – nikdo o nás neví, ani sami Jelínkovi, kteří byli navíc momentálně na dovolené v Čechách. Prý se domnívali, že přijedeme až za rok... netušili jsme, odkud se tento hoax vzal. Nicméně jsme později zjistili, že si nás spletli se dvěma lektory, které pan Brodský měl vyslat letos v srpnu na výuku češtiny. Je to ale pech – o lektorech, kteří nepřišli, věděli všichni, o nás nikdo:o) No nevadí, přesto jsme to nevzdali – naopak, teprve od této chvíle nám to začalo připadat zajímavé.

První noc jsme přespali v hostelu v městě Lodž (zhruba velikosti našeho Brna), a to z důvodu pozdního příjezdu. Nebudu příliš sáhodlouze popisovat jakterak jsme bloudili městem, v jehož útrokách jsme se ocitli a jehož mapu jsme tiskli na nádraží v Katowicích v internetové kavárně během dvouhodinového čekání na další přestup... Naše příprava nebyla sice příliš propracovaná, nicméně nám umožňovala zažívat opakované adrenalinové přívaly a skvělé vtipné situace. Není nad spontánní cestování. Druhý den už jsme zdárně dorazili do města Zelov (cca 8 000 obyvatel).

Tam jsme vyhledali faru evangelické reformované církve a dali o sobě vědět v kanceláři. Nakonec o nás narychlo věděla alespoň paní sekretářka – bohužel mluvila pouze polsky. Nicméně jsme se nějakým způsobem domluvili, získali bydlení ve farním domě na náměstí Zelova a také adresy rodin, které ještě mluví česky. Zbývající dny až do konce našeho pobytu jsme strávili po návštěvách, dozvěděli se mnoho o vztazích mezi Čechy a Poláky i o vztazích v rámci evangelického sboru. Poslední den jsme opět přespali v Lodži, ale tentokrát na tamní faře u pana faráře Semka, který nám půjčil na jednu noc místnost, kde přes rok bydlí studenti. Tolik ke stručnému průběhu.

Naše celkové dojmy bych shrnula v dalším odstavci:o) První věc je ta, že se jedná o Polsko – tedy zemi EU, našeho souseda a tak dále, tedy civilizovanou zemi. Z toho plynula jistá výzkumná přizpůsobení a omezení. Neměli jsme možnost bydlet přímo v nějaké rodině ani s nimi trávit delší čas. Ale pravdou je, že by to ani nemělo žádný efekt – lidé zde žijí naprosto normálně středoevropsky, doma mluví vesměs polsky, už jen málo lidí má své hospodářství, a když už, tak jen malé. Tudíž asimilace typu „zapojit se do práce na poli“ je zhora nemožná. Jediný způsob, který byl měl v Polsku smysl, je zapojení se do církevních záležitostí – to by ale od ateistů asi nebrali příliš vážně... Chci tím tedy říci, že jsme museli volit trochu jiný přístup k věci.

Druhou věcí je fakt, že jsou tu lidé nejen Češi, ale hlavně evangelíci – v té obrovské polské katolické mase. Ačkoliv lidé neměli vůbec pocit nějakého útlaku ze strany obyvatel, manželé Jelínkovi nám povídali zejména o útlaku ze strany úřadů v situacích, kdy žádají o něco pro farnost. Dalo by se to očekávat – církevní tlak.

Češi tu jsou přijímáni dvojím způsobem – jako Češi a jako evangelíci. Ovšem i v evangelickém sboru už nyní najdeme Poláky. Budťo se tam dostali v důsledku sňatku nebo i z vlastní vůle. Nicméně tímto

smícháním vnímání nacionálního i náboženského vzniká ještě křehčí a složitější vztah nežli pouze u národnostního hlediska.

Co se týče další fáze projektu, o které jsme divoce diskutovali s několika lidmi v Zelově, narazili jsme na zajímavý fakt, který určitým způsobem tupí ostří našeho entusiasmu. Existuje tu spor mezi lidmi ve sboru a panem farářem Jelínkem. Lidé se tu chtějí věnovat krajským aktivitám, založit popřípadě spolek a nezapomenout na své předky, ale přednější je pro ně jejich víra, a proto nechtějí vstupovat mezi faráře a sbor. A víra je také samozřejmě pro všechny, nejen pro Čechy. Proto by musel spolek existovat mimo sbor, což je opět složitější, pokud vezmeme v úvahu, že všichni Češi jsou zároveň členy sboru. To je ve zkratce hlavní esence našeho výzkumu, podle mě nejzajímavější. Zbytek se už týká školství, pracovních příležitostí a dalších záležitostí, se kterými krajané nemají problémy – respektive pokud je mají, jsou navlas stejné jako problémy Poláků.

Tento poslední odstavec (vážně poslední) věnuji obecným specifikům obce a našemu společnému soužití. To co si z Polska odvážím je hlavně pocit, že bych si měla vážně pořídit nové kolo. Prvním poznávacím znakem Zelovana (a i jiných obyvatel Polska) je to, že jezdí téměř všude na kole. Ve velkých městech jsou krásné značené cyklotrasy, nacpané nadšenými kolisty. V Zelově je to nutně přibližovadlo a zřejmě i oblíbené. Kolo tedy potkáte na každém metru. Dále jsou tu rozšířená kadeřnictví a pekárny, ty potkáte na každém rohu. A na každém druhém rohu stojí lékárna.

Téměř každý druhý dům má střechu z lepenky, takže v horkých dnech je všude cítit tavící se asfalt, vytékající navíc okapy na ulici. Ty první domy mají buďto klasiku, tedy pálené tašky, nebo došky. A naše společné soužití s Tomem... myslím, že jsme oba na velmi podobné frekvenční vlně, takže mě už téměř nepřekvapí fakt, že jsme si začali lézt na nervy pouhé dva dny před odjezdem, a to ještě velmi decentně. Nevím jestli by se nám to povedlo podruhé – jsou věci, které nelze zopakovat:o)

Původně měl tento text čítat pouhých pár řádků... selhala mi pistole :o)

Počet shlédnutí: 85

From:

<https://www.hks.re/wiki/> - **Hospodářská a kulturní studia (HKS)**

Permanent link:

<https://www.hks.re/wiki/zazitky-pl>

Last update: **29/05/2024 19:40**

